

3.03.021 Einführung Landeswissenschaft (S) N.N.

Fr. 08:00 - 10:00

(wöchentlich, ab 17.10.2025)

Die Einführung in die Landeswissenschaft bietet einen Überblick über die Geschichte der Niederlande einschließlich Flanderns von der burgundischen Zeit im 15. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Im Mittelpunkt steht die Entwicklung der Niederlande hin zu einer eigenständigen Nation. Wir werden dabei auch vergleichend untersuchen, welche Faktoren dazu geführt haben, dass sich die Bildung zur Nation in den Niederlanden, Belgien und Deutschland jeweils unterschiedlich vollzogen hat.

Vor diesem Hintergrund werden wir uns mit folgenden Themen beschäftigen:

- die Bedeutung der geografischen Lage der Niederlande (De rol van het water)
- die Rolle der Oranier (Stadhouders en Regenten)
- die Entwicklung zur Handelsnation (De koloniale geschiedenis)
- die Entstehung der modernen Nachkriegsgesellschaft (Verzuiling en verzorgingsstaat)
- die gesellschaftlichen Veränderungen im 20. und 21. Jahrhundert (Liberaliteit en gedoogbeleid)

Passive Sprachkenntnisse sind hilfreich

3.03.121 Geschiedenis en variatie van het Nederlands (V) Roos Weijers

Fr. 12:00 - 14:00

(wöchentlich, ab 17.10.2025)

De zin 'Hebban olla vogala nestas hagunnan, ...' is een voorbeeld van (oud-) Nederlands. Toch ziet deze zin er heel anders uit dan het huidige Nederlands en is de betekenis ervan voor ons niet onmiddellijk duidelijk. Het Nederlands is dus in de loop van de eeuwen behoorlijk veranderd. In dit college bekijken we hoe het Nederlands veranderd is en wat de oorzaken hiervoor zijn. We zullen daarbij fonologische, morfologische, lexicaal-semantiche en syntactische veranderingen bestuderen aan de hand van tekstvoorbeelden uit verschillende periodes. We staan ook stil bij de verschillende factoren die een rol gespeeld hebben in het ontstaan van de Nederlandse standaardtaal. In het tweede deel van het college gaan we in op het huidige Nederlands. Want ook in het huidige Nederlands is veel variatie te vinden. Zo wordt bijvoorbeeld in Groningen een andere variant van het Nederlands gesproken dan in Den Haag. We zullen aandacht besteden aan dialecten en de historische ontwikkeling hiervan. Ook staan we stil bij de verschillen tussen het Nederlands in Nederland en dat in Vlaanderen en buiten Europa. We zullen bekijken welke verschillen er zijn en hoe deze evolueren. Behalve deze geografische variatie bespreken we ook sociale en etnische variatie. We bekijken verschillende sociolecten en etnolecten: varianten van het Nederlands die door bepaalde groepen gesproken worden. Zo spreken bijvoorbeeld jongeren een ander soort Nederlands, met een afwijkende woordenschat. We zullen bekijken wat de status van sociolecten en etnolecten is en in hoeverre deze de Nederlandse standaardtaal beïnvloeden.

Het doel van het college is inzicht te krijgen in processen van taalverandering en in het ontstaan van de huidige variatie van het Nederlands.

3.03.122 Nederlandse literatuurgeschiedenis (V) Ralf Grüttemeier

Mo. 10:00 - 12:00

(wöchentlich, ab 13.10.2025)

Die niederländische Literatur kennt eine lange Geschichte, die bis in die Zeit um 1100 zurückreicht, in der ein westflämischer Mönch in einem englischen Kloster die schlichten „Hebban olla vogala nestas hagunnan“- Zeilen notiert – ob als Erinnerung an seine Jugend, als Ausdruck von Heimweh, aus Liebeskummer oder warum auch immer. Von diesen Zeilen ausgehend bietet die Vorlesung anhand exemplarischer Beispiele einen poetologisch-institutionellen Überblick über die niederländischsprachige Literatur – insbesondere von Lyrik und Prosa –, der bis ins 21. Jahrhundert reicht.

Die Vorlesung findet auf Niederländisch statt.

3.03.902 Sprachdynamik, ein Überblick zu den Schwerpunkten Psycholinguistik, Sprachsystem und Variation, und Sprachkontakt und Wandel (V) Kristian Berg, Marcel Schlechtweg, Ronald Geluykens

Di. 16:00 - 18:00

(wöchentlich, ab 14.10.2025)